

Generace Z plýtvá potravinami nejvíce, odborníci chtějí nalézt způsob, jak to změnit

12.10.2023 - Lucie Veselá | Mendelova univerzita v Brně

Jejich cílem je zmapovat výchozí stav plýtvání potravinami této věkové kategorie, změřit účinnost použitých intervenčních kampaní a zpracovat metodiku, která umožní komunikovat s nimi tak, aby změnili vzorce chování směrem k udržitelné spotřebě a redukci plýtvání potravinami. Komunikace problematiky však musí být vhodně zacílena nejen tematicky, ale také volbou stylu a komunikačních kanálů. „U generace Z jsou velice významné sociální interakce, kde si spotřebitel hledá svůj sociální statut a bude ve větší míře ovlivněn prostředím, ze kterého vychází, i tím, do jaké společenské skupiny aspiruje. Například vliv influencerů tak může mít větší dopad, než je tomu u starších generací. Je zřejmé, že k hlubšímu pochopení plýtvání potravinami u generace Z bude nutné využít multioborový přístup, který bude kombinovat více výzkumných metod,“ uvedla vedoucí projektu Lucie Veselá.

V průběhu prvního roku bude prováděn rozbor potravinového odpadu na vybraných vysokoškolských kolejích v deseti různých městech. *„V prvním roce experimentu bude měřen výchozí stav tak, abychom znali reálné množství potravinového odpadu vyprodukovaného generací Z. Za směsný komunální odpad produkovaný pouze generací Z lze pokládat odpad vznikající na vysokoškolských kolejích. Nicméně abychom mohli hovořit o celé generaci Z, musíme zohlednit také vzdělání a věkový rozptyl v rámci celé cílové skupiny. Pro zachycení těchto spotřebitelů nelze však provést měření dle sběru komunálního odpadu z domácností, odpad je vždy za všechny členy domácnosti. Proto budou v těchto případech využita deníková šetření, oslovení respondenti budou vyplňovat krom jiných výzkumných otázek také množství vyhozených potravin dle námi sledované struktury,“* vysvětlila řešitelka projektu Veronika Antošová.

Studenti kolejí si nebudou vědomi toho, že odpad z jejich produkce vstupuje do výzkumu. Odpad bude svážen odpadový vůz vždy zároveň za celou vybranou kolej. Deníková šetření proběhnou naprosto anonymně. *„Na základě této první fáze experimentu bude možno konstatovat, jaké je reálné množství vyplývaných potravin generací Z v domácnostech a na kolejích, a bude také odhalena přesná struktura odpadu. Dále bude možno vyhodnotit, jakými kategoriemi se plýtvá nejvíce, a to i v závislosti na ročním období a lokalitě,“* uvedla řešitelka projektu Lea Kubíčková. Léto z důvodu nepřítomnosti studentů na kolejích výzkumníci vynechají.

V druhém roce bude spuštěna komunikační kampaň a současně bude dále probíhat měření, které odhalí okamžitý dopad komunikační kampaně na chování spotřebitele a jeho vnímání problematiky. V posledním třetím roce budou intervence zastaveny a bude sledován jejich dlouhodobý efekt. Porovnáním všech měření se zhodnotí, zda je nutno problematiku komunikovat mladým lidem dlouhodobě, nebo je účinná i po jejím ukončení a lze působit i krátkodobě. V průběhu celého projektu bude také probíhat výzkum souvislostí chování zákazníka s pobídkami ze strany obchodních řetězců a hodnocen vliv makroekonomických ukazatelů na nakládání s potravinami u této věkové kategorie. Součástí projektu bude také využití umělé inteligence k predikci vlivu sociálních interakcí na plýtvání potravinami.

„Po ukončení experimentu bude vyhotovena komplexní metodika, která umožní cíleně pracovat s generací Z tak, aby docházelo k úpravě vzorců chování směrem k udržitelné spotřebě a redukci plýtvání potravinami. Vznikne také komunikační materiál v podobě otevřeného interaktivního vzdělávacího zdroje, který zabezpečí atraktivní multiplatformní distribuci informací této generaci,“

doplnila Veselá.

Tříletý projekt byl zahájen v září 2023. Partnery projektu, který financuje TAČR, jsou Vysoká škola ekonomická v Praze, Univerzita Karlova a organizace GREEN Solution s.r.o. a INESAN, s.r.o.

<https://mendelu.cz/generace-z-plytva-potravinami-nejvice-odbornici-chteji-nalezti-zpusob-jak-to-zmenit>